

ΥΠΑΤΗ ΑΡΜΟΣΤΕΙΑ ΤΟΥ ΟΗΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Γραφείο Ελλάδας

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ

Οι πρόσφυγες είναι άτομα που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τη χώρα τους λόγω δίωξης ή πολέμου. Η Σύμβαση της Γενεύης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων ορίζει ως πρόσφυγα:

«...κάθε άτομο το οποίο, επειδή έχει δικαιολογημένο φόβο δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικής προέλευσης, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, βρίσκεται έξω από τη χώρα καταγωγής του και δεν μπορεί, ή εξαιτίας αυτού του φόβου δεν θέλει, να προσφύγει στην προστασία της χώρας αυτής»

© Μηχανόκης

Κοσοβάροι πρόσφυγες εγκαταλείπουν την περιοχή τους, 1999.

© UNHCR / K.Brooks

Ιρακινή μητέρα με το παιδί της, ξεριζωμένη από το σπιτικό τους, Ιράκ 2007.

Εξαιτίας του πολέμου και της ανεξέλεγκτης βίας στο Ιράκ, 2 εκατομμύρια άτομα έχουν καταφύγει ως πρόσφυγες σε γειτονικές χώρες, ενώ άλλα 2,2 εκατομμύρια είναι εκτοπισμένοι στο εσωτερικό της χώρας. Κατά την Υ.Α., οι μετακινήσεις ατόμων εξαιτίας απειλών κατά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας ή της ελευθερίας, που προέρχονται από πόλεμο ή γενικευμένη βία, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως εμπόνητες στον ορισμό του πρόσφυγα. Πολλά βιομηχανικά κράτη έχουν υιοθετήσει καθεστώς προσωρινής προστασίας σε περιπτώσεις μαζικής εισροής προσφύγων, ενώ σχετική Οδηγία της Ε.Ε. προβλέπει καθεστώς επικουρικής προστασίας για ειδικές περιπτώσεις που, αν και δεν στοιχειοθετούν ατομική δίωξη, εκθέτουν τα ξεριζωμένα άτομα σε σοβαρούς κινδύνους εάν επιστρέψουν στην πατρίδα τους.

Συνοικία εκτοπισμένων χωρικών, έξω από τη Μπογκοτά, Κολομβία 2006.

Στην Κολομβία σχεδόν 3 εκατομμύρια άτομα έχουν ξεριζωθεί από τα χωριά τους εξαιτίας του πολέμου και των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και ζουν σε συνθήκες φτώχειας στις παρυφές των μεγαλουπόλεων. Σε παγκόσμιο επίπεδο, ο αριθμός των εκτοπισμένων στο εσωτερικό της χώρας τους, λόγω διώξεων ή πολέμων, ανέρχεται σήμερα σε περίπου 25 εκατομμύρια.

© UNHCR / B.Heger

UNHCR
The UN
Refugee Agency

Σε πρώτο πρόσωπο

Όταν αναλάμβανα, στα τέλη του 2006, το Γραφείο στην Ελλάδα της Υ.Α. του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, έκλεινε πίσω μου ένα κεφάλαιο δουλειάς οχτώμισι χρόνων συνολικά με την Ύπατη Αρμοστεία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, σε χώρες που είχαν βιώσει τραυματικές εμπειρίες εμφύλιων πολέμων και απίστευτες ιστορίες φρίκης, όπως η Ρουάντα, η Αγκόλα, το Ανατολικό Τιμόρ, η Κολομβία. Εκεί είχα συναντήσει για πρώτη φορά συναδέλφους που πάσχιζαν για την προστασία των προσφύγων και των ξεριζωμένων ανθρώπων, σε συνθήκες πρωτοφανών ανθρωπιστικών κρίσεων, όπου επιπλέον οι κρατικοί θεσμοί ήταν διαλυμένοι, οι κοινωνίες διαιρεμένες, οι έννοιες της δημοκρατίας και του Κράτους Δικαίου λέξεις κενές περιεχομένου ή ποδοπατημένες.

Όμως το νήμα της ζωής είναι το ίδιο εύθραυστο παντού και ο ανθρώπινος πόνος δεν γνωρίζει σύνορα. Από τη σκοπιά ενός γραφείου στην Ευρωπαϊκή Ένωση θωρώντας τώρα τα πράγματα, θα έλεγα πως οι προκλήσεις είναι πανταχού παρούσες και η ανάγκη για συνδρομή και αλληλεγγύη εξίσου επιτακτική. Εδώ τα θύματα δεν είναι τόσο προϊόν πολέμων και καταστροφών εντός των ευρωπαϊκών μας συνόρων (αν και οι πληγές όσων συνέβησαν στα Βαλκάνια είναι πάντα ανοιχτές), αλλά στρατιές ξεριζωμένων ανθρώπων που πασχίζουν να διαβούν τις πύλες μιας Ευρώπης ολοένα και πιο απροσπέλαστης για τους «τρίτους»: οικονομικοί μετανάστες που αναζητούν μια καλύτερη τύχη στις βιομηχανικές κοινωνίες, σπρωγμένοι από τη φτώχεια και την ανέχεια, θύματα λιμών, ξηρασίας και οικολογικών καταστροφών, άνθρωποι που εγκαταλείπουν τις εστίες τους εξαιτίας πολέμων, ανεξέλεγκτης βίας και εσωτερικών αναταραχών, ή ακόμη άνθρωποι κυνηγημένοι στη χώρα τους εξαιτίας των ιδεών τους, της φυλετικής ή εθνικής καταγωγής τους, των θρησκευτικών ή πολιτικών τους πεποιθήσεων, ακόμα και του φύλου τους - αυτοί δηλαδή που εμπίπτουν στην έννοια του «πρόσφυγα» με βάση τη Σύμβαση της Γενεύης.

Σε έναν κόσμο όπου τα ανθρώπινα δράματα είναι προϊόν της άνισης κατανομής του παγκόσμιου πλούτου, η συμπαράσταση στον ανθρώπινο πόνο είναι δείγμα κοινωνικής ευαισθησίας και διεθνούς αλληλεγγύης. Στην περίπτωση μάλιστα των προσφύγων, η συμπαράσταση αυτή είναι συνάμα πράξη δημοκρατικής επιλογής απέναντι σε απολυταρχικά καθεστώτα, μισαλλόδοξες ομάδες και συμπεριφορές, φανατισμούς, διακρίσεις και παραβιάσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Να, λοιπόν, γιατί η Ελλάδα, ως δημοκρατική κοινωνία, έχει και ηθικό χρέος -πέραν της νομικής της υποχρέωσης ως μέρους της Σύμβασης της Γενεύης για τους Πρόσφυ-

γες - να προστατέψει τους κατατρεγμένους ή τους ξεριζωμένους από τον πόλεμο άντρες, γυναίκες και παιδιά που επιθυμούν να ζητήσουν άσυλο -ένα από τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα με βάση την Οικουμενική Διακήρυξη.

Στη σημερινή πραγματικότητα, όπου τα Κράτη εγείρουν ολοένα περισσότερους φραγμούς για να αποθαρρύνουν την παράνομη μετανάστευση, το μέλημα για σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων και διασφάλιση της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας των προσώπων που έχουν ανάγκη διεθνούς προστασίας αποκτά ξεχωριστή σημασία. Η πολιτική αποτροπής και θωράκισης των συνόρων όχι μόνο πρέπει να αφήνει πόρτες ανοιχτές αλλά και να διευκολύνει το δικαίωμα στο άσυλο. Και αυτό είναι ιδιαίτερα επίκαιρο για χώρες που βρίσκονται στα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε. και αντιμετωπίζουν έντονες μεταναστευτικές πιέσεις, όπως η Ελλάδα.

Στο πλαίσιο αυτό, το Γραφείο της Υ.Α. στην Ελλάδα μεριμνά, ώστε οι πολιτικές των ελληνικών αρχών, σε επίπεδο νομοθεσίας και πρακτικής, να είναι σύμφωνες με τις διεθνείς επιταγές περί προστασίας των προσφύγων και των ατόμων που χρήζουν επικουρικής ανθρωπιστικής αρωγής, ενώ παράλληλα στοχεύει στην ουσιαστική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης γύρω από το προσφυγικό δράμα, ώστε να περιορίζονται τα φαινόμενα ξενοφοβίας και οι εκδηλώσεις μη-ανεκτικότητας και ρατσισμού.

Με τη συμβολή των μη-κυβερνητικών οργανώσεων, ομάδων πρωτοβουλίας πολιτών, του Συνήγορου του Πολίτη, της εκπαιδευτικής κοινότητας, δικαστών, δημοσιογράφων, μιας σειράς τοπικών αρχών και παραγόντων και, τελευταία, του γνωστού καλλιτέχνη Γιώργου Νταλάρα με την ιδιότητά του ως Πρεσβευτή Καλής Θέλησης, οι δράσεις της Υ.Α. αποκτούν πολλαπλασιαστικό χαρακτήρα.

Σήμερα η Ελληνική Πολιτεία προχωρά σε νομοθετικές ρυθμίσεις που ενσωματώνουν κοινοτικές Οδηγίες σχετικές με το άσυλο και τα δικαιώματα των προσφύγων. Παράλληλα, καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες,

Πυρπολημένο λεωφορείο στους δρόμους του Ντίλι, Ανατολικό Τιμόρ 2006.

Μαθήτρες στον προσφυγικό καταυλισμό του Γκοζ-Αμέρ, Τσαντ 2004.

ώστε να ξεπεραστούν χρόνια προβλήματα που σχετίζονται με τη βραδύτητα των διαδικασιών που διέπουν το άσυλο, τις συνθήκες διοικητικής κράτησης των παράνομα εισερχόμενων αλλοδαπών (μεταξύ των οποίων και οι αιτούντες άσυλο), τους χώρους φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανηλίκων, προσφύγων και μη, και άλλα παρεμφερή θέματα. Παρ' όλα αυτά, τα ποσοστά χορήγησης προσφυγικού καθεστώτος και επικουρικού καθεστώτος ανθρωπιστικής προστασίας στην Ελλάδα παραμένουν τα χαμηλότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Υ.Α. πιστεύει πως η «ανάσα ζωής», που αποτελεί το άσυλο για τους εκατοντάδες διωγμένους από την Αφρική, την Ασία και τη Μέση Ανατολή που φτάνουν στην Ελληνική επικράτεια, πρέπει να γίνει πολύ πιο δίκαιη, αποδοτική και αποτελεσματική. Δίκαιη, γιατί οι διαδικασίες χορήγησης ή μη του ασύλου πρέπει να διέπονται από προσεκτική εξέταση και επαρκή αιτιολόγηση, αντιστοίχως ανάλογες της κρισιμότητας των περιστάσεων. Αποδοτική, γιατί τα ποσοστά πρέπει να αυξηθούν δραστικά. Και αποτελεσματική, γιατί δεν αρκεί η χορήγηση του ασύλου στους διωγμένους και ξεριζωμένους συνανθρώπους μας, όταν δεν συνοδεύεται από μέτρα κοινωνικής πρόνοιας, εκπαιδευτικής στήριξης και επαγγελματικής αρωγής για ένταξη στην ελληνική κοινωνία.

Στη σύγχρονη πραγματικότητα, οι πρόσφυγες και οι ξεριζωμένοι από τον πόλεμο (χαρακτηριστικό παράδειγμα για το τελευταίο, ο ολοένα και μεγαλύτερος αριθμός θυμάτων του πολέμου στο Ιράκ) περνούν τα σύνορα χρησιμοποιώντας τους ίδιους δρόμους και μεθόδους με τα λοιπά μεταναστευτικά ρεύματα, πράγμα που δυσχεραίνει τον εντοπισμό τους, όταν δεν αποτελεί πρόσχημα για έλλειψη ιδιαίτερης προσοχής και φροντίδας. Όσο και αν είναι κατανοητά τα μέτρα των αρχών για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης, στην περίπτωση των ομάδων αυτών δεν μπορεί να παραβιάζονται οι θεμελιώδεις αρχές της μη-επαναπροώθησης και του

δικαιώματος για πρόσβαση στο άσυλο, δεδομένου ότι στην προκειμένη περίπτωση το προστατευτέο αγαθό που καλείται η Ελληνική πολιτεία να διαφυλάξει είναι το ίδιο το δικαίωμα στη ζωή. Η Υ.Α., με συνεχείς επισκέψεις στα σύνορα και τα σημεία εισόδου της ελληνικής επικράτειας, έχει εντοπίσει σειρά κρίσιμων ζητημάτων, των οποίων η υπέρβαση και η επίλυση θα βελτίωνε σημαντικά τις συνθήκες παροχής προσφυγικής προστασίας. Για παράδειγμα, για να μπορέσει κάποιος να δηλώσει «πρόσφυγα», ότι δηλαδή επιθυμεί να ζητήσει άσυλο, πρέπει να έχει τη δυνατότητα να αρθρώσει τα λίγα λόγια που η εξάντληση και οι τραυματικές εμπειρίες τού επιτρέπουν και, βέβαια, να έχει απέναντί του συνανθρώπους που θα είναι διατεθειμένοι να τον ακούσουν, πριν τον απελάσουν ή τον οδηγήσουν στα κρατητήρια.

Οι προκλήσεις είναι πολλές και το έργο των επιφορτισμένων με την παροχή διεθνούς προστασίας αρχών -στην περίπτωση της Ελλάδας, των ίδιων που καλούνται να υλοποιήσουν την πολιτική αποτροπής- ιδιαίτερα δύσκολο. Με πλήρη επίγνωση των δυσκολιών αυτών, αλλά και με την πεποίθηση ότι κανένα εμπόδιο των καιρών δεν μπορεί να ανακόψει τη θέληση για δράση και προσφορά, όταν κίνητρο και πηγή έμπνευσης είναι η διασφάλιση της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, καλούμαστε να ανταποκριθούμε όλοι, κρατικοί φορείς, κοινωνία των πολιτών και Υ.Α., σε στόχους ιδιαίτερα απαιτητικούς: τη διαφύλαξη πανανθρώπινων αξιών, την ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου αλλά και την προαγωγή της συνύπαρξης και συμβίωσης με τον «άλλο», τον «διαφορετικό», αυτόν που αποτελεί τον πλούτο της πολυπολιτισμικής, σύγχρονης κοινωνίας και όχι το φόβητρο, όπως θέλουν να μας τον παρουσιάσουν οι σειρήνες του φοβισμού και του μίσους.

Γιώργος Τσαρμπόπουλος

I. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΥΠΑΤΗΣ ΑΡΜΟΣΤΕΙΑΣ

Η Υ.Α. είναι μια ανθρωπιστική, μη πολιτική οργάνωση του ΟΗΕ. Δημιουργήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ και άρχισε να λειτουργεί το 1951, με έδρα τη Γενεύη της Ελβετίας. Από τότε έχει βοηθήσει πάνω από 50 εκατομμύρια ανθρώπους να ξαναρχίσουν επιτυχώς τη ζωή τους και έχει τιμηθεί δύο φορές με το Νόμπελ Ειρήνης, το 1954 και το 1981. Η κύρια αρμοδιότητα της Υ.Α., γνωστή ως διεθνής προστασία, είναι να διασφαλίζει το σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων των προσφύγων, περιλαμβανόμενης της δυνατότητάς τους να αιτούνται άσυλο, και το δικαίωμά τους να μην επιστρέφονται χωρίς τη θέλησή

τους σε χώρα όπου έχουν λόγους να φοβούνται διώξεις. Η Υ.Α. συνεργάζεται με τις εκάστοτε κυβερνήσεις για την προστασία και παροχή βοήθειας σε ξεριζωμένους ανθρώπους, ενώ ένας από τους κύριους στόχους της είναι να βρίσκει βιώσιμες λύσεις στα προβλήματα των προσφύγων. Σήμερα η Υ.Α. φροντίζει 33 εκατομμύρια ανθρώπους στον κόσμο. Στα άτομα αυτά περιλαμβάνεται και ένας σημαντικός αριθμός από τους περίπου 25 εκατομμύρια εκτοπισμένους στο εσωτερικό της χώρας τους. Συνολικά ο αριθμός των ξεριζωμένων στον κόσμο (προσφύγων και εκτοπισμένων) υπολογίζεται 40 εκατομμύρια.

ΑΤΟΜΑ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΝΤΟΛΗ ΤΗΣ Υ.Α. - ανά κατηγορία (στοιχεία 31.12.2006)								
Περιοχή	Πρόσφυγες*	Αιτούντες Άσυλο	Επαναπατρισθέντες Πρόσφυγες	Εσωτερικά Εκτοπισμένοι	Εκτοπισμένοι που επέστρεψαν στις εστίες τους	Ανιθαγενείς	Διάφοροι	Σύνολο
Αφρική	2.437.830	225.690	320.680	5.372.730	1.063.680	100.000	42.150	9.562.760
Ασία και Ειρηνικός	875.130	36.410	450	782.900	101.140	4.379.110	72.490	6.247.630
Caswaname (Β. Αφρική, Μέση Ανατολή, ΝΔ Ασία, Κεντρική Ασία)	3.811.760	57.300	408.400	2.163.680	710.440	644.260	51.740	7.847.580
Ευρώπη	1.733.890	258.150	12.470	1.474.750	8.660	695.620	393.490	4.577.030
Β. Αμερική, Λ. Αμερική & Καραϊβική	1.035.870	164.060	50	3.000.000	0	10	485.560	4.685.550
Άλλες	-	-	70	-	-	-	-	70
Σύνολο	9.894.480	741.610	742.120	12.794.060	1.883.920	5.819.000	1.045.430	32.920.620

* Στον αριθμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι 4,3 εκατομμύρια Παλαιστίνιοι πρόσφυγες που υπάγονται στην αρμοδιότητα ενός άλλου Οργανισμού του ΟΗΕ: (UNRWA). Η συνολική αύξηση κατά 14%, σε σχέση με το 2005, οφείλεται κυρίως στους πρόσφυγες από το Ιράκ. Οι πέντε πρώτες χώρες προέλευσης προσφύγων είναι: Αφγανιστάν (2,1 εκ.), Ιράκ (1,5 εκ. - ήδη 2 εκ. τον Ιούνιο 2007), Σουδάν (686.000), Σομαλία (460.000) και Δημοκρατία του Κονγκό και Μπουρούντι (από 400.000 η κάθε μία).

Εκτοπισμένοι από το Γκουρουκούν μεταφέρονται με καμιόνια της Υ.Α. στα χωριά που θα τους φιλοξενήσουν, Ανατολικό Τσαντ 2006.

© UNHCR/H. Caux

II. ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ Υ.Α. ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η Αντιπροσωπεία της Υ.Α. στην Αθήνα, που λειτουργεί από το Μάρτιο του 1952, μετονομάστηκε σε Γραφείο της Υ.Α. στην Ελλάδα από 1.1.2007, οπότε και υπάγεται πλέον στο Περιφερειακό Γραφείο της Ρώμης, το οποίο εποπτεύει επίσης την Ιταλία, την Πορτογαλία, την Κύπρο και τη Μάλτα. Στόχος της περιφερειοποίησης αυτής είναι η χάραξη κοινής στρατηγικής και η από κοινού αντιμε-

τώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με τα ζητήματα ασύλου στο μεσογειακό χώρο, στις σημερινές συνθήκες των μεικτών μεταναστευτικών ρευμάτων.

Η Ελλάδα είναι μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Υ.Α. (EXCOM), που αποτελείται σήμερα από 70 κράτη μέλη, τα οποία εγκρίνουν τα προγράμματα και ελέγχουν όλα τα οικονομικά και διοικητικά ζητήματα του Οργανισμού.

Σήμερα η Υ.Α. στην Ελλάδα δραστηριοποιείται, σε συνεργασία με την κυβέρνηση, μη-κυβερνητικές οργανώσεις και άλλους φορείς, για την εξασφάλιση όσο το δυνατόν μεγαλύτερης προστασίας των προσφύγων, των αιτούντων άσυλο και όλων των προσώπων που εμπίπτουν στην εντολή της Υ.Α., κατά τα οριζόμενα στη Σύμβαση της Γενεύης του 1951, όπως αυτή έχει ερμηνευτεί και εμπλουτιστεί με τις αποφάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής.

III. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΜΚΟ - ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ Υ.Α.

Η ευθύνη για τους πρόσφυγες και τους αιτούντες άσυλο μοιράζεται σε πολλά υπουργεία και κρατικές αρχές. Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης (Υ.Δ.Τ.) και η Ελληνική

Αστυνομία είναι υπεύθυνοι για τη διαδικασία ασύλου και τη χορήγηση ή μη προσφυγικού ή ανθρωπιστικού καθεστώτος. Η αστυνομία είναι υπεύθυνη και για την κράτηση των αλλοδαπών που δεν έχουν στην κατοχή τους τα απαραίτητα έγγραφα, για παράδειγμα ατόμων που εισήλθαν παράνομα στη χώρα, μεταξύ των οποίων μπορεί να υπάρχουν αιτούντες άσυλο. Το Υπουργείο Εσωτερικών, οι περιφερειακές και οι δημοτικές αρχές είναι υπεύθυνες για τη χορήγηση αδειών παραμονής για κάθε άλλη κατηγορία μεταναστών. Το Υπουργείο Υγείας είναι αρμόδιο για τα κέντρα υποδοχής των αιτούντων άσυλο αλλά και για τα περισσότερα ζητήματα πρόνοιας. Οι τοπικές αρχές (περιφέρειες, νομαρχίες, δήμοι) παίζουν καθοριστικό ρόλο στις περιοχές κοντά στα σύνορα όπου φτάνουν οι αιτούντες άσυλο. Τα ελληνικά πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια, καθώς και τα ανώτατα δικαστήρια της χώρας (Συμβούλιο της Επικρατείας και Άρειος Πάγος) παίζουν σημαντικό ρόλο στην προστασία των δικαιωμάτων των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο. Η στοιχειώδης εκπαίδευση και η νοσοκομειακή περίθαλψη στα δημόσια ιδρύματα παρέχονται δωρεάν σε όλους τους καταγεγραμμένους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες από το Κράτος.

Η Υ.Α. συνεργάζεται με τις ελληνικές αρχές για όλα τα ζητήματα, θεσμικής και πρακτικής υφής, που αφορούν τη διασφάλιση της προσφυγικής προστασίας, μεριμνώντας για λύσεις σύμφωνες με τα επίπεδα προστασίας, όπως αυτά κατοχυρώνονται στη Σύμβαση της Γενεύης και στο διεθνές δίκαιο των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων. Ανάμεσα στα άλλα, είναι μέλος με δικαίωμα ψήφου στη Δευτεροβάθμια Επιτροπή (γνωμοδοτική επιτροπή στην οποία εξετάζονται προσφυγές κατά των αρνητικών αποφάσεων του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης στα αιτήματα ασύλου). Συμμετέχει στις συνεδριάσεις της Άτυπης Επιτροπής για το Άσυλο, που έχει συσταθεί στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης σε επίπεδο Γενικού Γραμματέα. Συμμετέχει ενεργά, με σχόλια και διαβουλεύσεις, στην υιοθέτηση της νέας νομοθεσίας για το άσυλο, η οποία προωθείται για την ενσωμάτωση των κοινοτικών Οδηγιών. Σε συνεργασία με το Υ.Δ.Τ. και το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης, η Υ.Α. οργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια για τις αστυνομικές αρχές καθώς και για άλλους δημόσιους υπαλλήλους (δικαστές, υπαλλήλους τοπικής αυτοδιοίκησης, λιμενικές αρχές κ.τ.λ.) που εμπλέκονται στην υποδοχή των αιτούντων άσυλο και στην επεξεργασία των αιτημάτων ασύλου. Επίσης, οργανώνει συναντήσεις μεταξύ Υ.Δ.Τ., Μ.Κ.Ο. και Υ.Α., για ανταλλαγή πληροφοριών και διατύπωση προβληματισμών και προτάσεων.

Η Υ.Α. έχει χρηματοδοτήσει στο παρελθόν μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της νομικής προστασίας και κοινωνικής στήριξης αιτούντων άσυλο και προσφύγων. Το 2006 στήριξε, επίσης, το Δήμο Αθηναίων (μέσω του Αναπτυξιακού του Φορέα,

Εθελοντικός επαναπατρισμός από την Αιθιοπία στη Σομαλία, 2005. Η μικρή Σομαλή ετοιμάζεται να εγκαταλείψει τον καταυλισμό του Αϊσα, με προορισμό την πατρίδα που γνωρίζει μόνο από τις αφηγήσεις των γονέων της.

© UNHCR/ B. Hege

Α.Ε.Δ.Α.) ως φορέα υλοποίησης ενός προγράμματος κοινωνικής αρωγής σε προσφυγικές οικογένειες. Σήμερα η Υ.Α. προσφέρει οικονομική στήριξη στις νομικές υπηρεσίες του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες (Ε.Σ.Π.), για την πραγματοποίηση επισκέψεων στα σύνορα και σημεία εισόδου στην ελληνική επικράτεια με σκοπό τον εντοπισμό και την προώθηση προς επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με την πρόσβαση στο άσυλο, καθώς και για τη δωρεάν νομική συμβουλευτική υποστήριξη στους αιτούντες άσυλο και την υπεράσπιση των υποθέσεών τους στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Επιπλέον, η Υ.Α. συνεργάζεται με διάφορες άλλες οργανώσεις κι επιχειρησιακούς φορείς στην Ελλάδα για την προστασία των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων. Μεταξύ αυτών είναι Μ.Κ.Ο. και ομάδες πολιτών όπως: η ΑΡΣΙΣ, οι Γιατροί του Κόσμου, η Διεθνής Αμνηστία, το Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών, η Εθελοντική Εργασία Αθήνας, ο ΕΛΙΝΑΣ, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, το Ελληνικό Παρατηρητήριο Συμφωνιών του Ελσίνκι, η Επιτροπή Αλληλεγγύης στους Πρόσφυγες Χίου, η Ιατρική Παρέμβαση, το Ιατρικό Κέντρο Αποκατάστασης Θυμάτων Βασανιστηρίων, η ΚΛΙΜΑΚΑ, η Κοινωνική Αλληλεγγύη Θεσσαλονίκης, το Κοινωνικό Στέκι Χανίων, η PRAKSIS, το Οικουμενικό Πρόγραμμα Προσφύγων, η Ομάδα Δικηγόρων για τα Δικαιώματα Προσφύγων και Μεταναστών κα., καθώς και φορείς (διακρατικοί, κρατικοί ή μη) όπως: ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, η Εθνική Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας, το Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής (Ι.ΜΕ.ΠΟ), ο Συνήγορος του Πολίτη κα. Παράλληλα, η Υ.Α. έχει προωθήσει τη δημιουργία θεματικών ομάδων εκπροσώπων Μ.Κ.Ο. που δραστηριοποιούνται στο χώρο της προσφυγικής προστασίας, προκειμένου να ενισχύσει τη συνεργασία τους με στόχο την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αξιοποίηση του ιδιαίτερα σημαντικού τους έργου.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΑΣΥΛΟ

Με δεδομένη τη θέση της Ελλάδας στα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε. και το γεγονός ότι αποτελεί σημείο εισόδου για μεικτές ομάδες μεταναστών και προσφύγων, οι οποίοι προσπαθούν να εισέλθουν στον χώρο της Ε.Ε., πολλές φορές χωρίς τις νόμιμες προϋποθέσεις, προτεραιότητα στη δράση του Γραφείου αποτελεί η **εξασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης στην Επικράτεια και στη διαδικασία ασύλου** όσων ανθρώπων, από τις μεικτές αυτές ομάδες, επιθυμούν να ζητήσουν διεθνή προστασία και όσων ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες. Οι αλλοδαποί που προέρχονται από τις πιο ευάλωτες σήμερα χώρες, όσον αφορά την προστασία που παρέχουν στους υπηκόους τους, πραγματοποιούν εισοδο στην Ελλάδα κυρίως από τα χερσαία και θαλάσσια σύνορα με την Τουρκία. Κατευθυντήριο κείμενο στη δράση αυτή του Γραφείου αποτελεί το «Σχέδιο Δέκα Σημείων για την Προστασία των Προσφύγων και τη Μεικτή Μετανάστευση», ένα κείμενο που υιοθετήθηκε πρόσφατα από την Υ.Α. και έχει εξειδικευτεί, με κατευθυντήριες οδηγίες, για τις χώρες της νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Για την εξασφάλιση αποτελεσματικής πρόσβασης στο άσυλο στις περιπτώσεις των μεικτών αφίξεων, πρώτο μέλημα της Υ.Α. είναι η **απρόσκοπτη και αποτελεσματική καταγραφή του αιτήματος ασύλου** από τις αρμόδιες αρχές. Το Γραφείο, με συχνές επισκέψεις σε σημεία εισόδου της ελληνικής επικράτειας (Έβρος και νησιά του ανατολικού Αιγαίου), προσπαθεί να επισημάνει στις ελληνικές αρχές την ανάγκη εντοπισμού των ευάλωτων περιπτώσεων (ιδιαίτερα σήμερα, που ο πόλεμος στο Ιράκ τρέπει σε αναγκαστική φυγή μεγάλες ομάδες ξεριζωμένων ανθρώπων) και τήρησης των εγγυήσεων της προσωφυγικής προστασίας κατά τη διενέργεια των απελάσεων ή επαναπροωθήσεων των υπηκόων τρίτων χωρών λόγω παράνομης εισόδου, που γίνονται με βάση τις διατάξεις του μεταναστευτικού νόμου, ή κατά την εφαρμογή του

Εξαντλημένοι ναυαγοί στο πέρασμα στον Κόλπο του Άντεν περιμένουν βοήθεια σε μια ακτή της Υεμένης, 2007.

Πρωτοκόλλου Επανεισδοχής που έχει υπογράψει η χώρα μας με την Τουρκία. Το πρωταρχικό μέλημα διασφάλισης του δικαιώματος στη ζωή και τη σωματική ακεραιότητα (που στην περίπτωση των ατόμων που χρειάζονται διεθνή προστασία έγκειται πρωταρχικά στις αρχές της μη επαναπροώθησης και της δυνατότητας πρόσβασης στο άσυλο) πρέπει να προηγείται και να διαπερνά τα όποια μέτρα των αρχών για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης.

Αφγανοί πρόσφυγες στον δρόμο του εθελοντικού επαναπατρισμού καταγράφονται από το προσωπικό της Υ.Α. κοντά στο Πεσαβάρ, Πακιστάν 2002.

Στη συνέχεια, η Υ.Α. εκτιμά ότι αποτελεσματική πρόσβαση στο άσυλο δεν μπορεί να επιτευχθεί, εάν δεν εξασφαλίζεται **πλήρης και αποτελεσματική ενημέρωση** για τα δικαιώματα και, κυρίως, για το δικαίωμα στο άσυλο, των παράνομα εισερχόμενων αλλοδαπών, οι οποίοι κατά κανόνα συλλαμβάνονται και κρατούνται από την Αστυνομία σε κέντρα κράτησης στις παραμεθόριες περιοχές. Παρά τις προσπάθειες που έχει καταβάλει το τελευταίο έτος το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης με τη σύνταξη ενός φυλλαδίου για τους αιτούντες άσυλο (με την υποστήριξη της Υ.Α.), του οποίου αναμένεται η εκτύπωση και διανομή, η ενημέρωση των κρατούμενων αλλοδαπών υπολείπεται των αρχών που έχουν θέσει για τα δικαιώματα των κρατούμενων τόσο η εθνική νομοθεσία όσο και η Οδηγία της Ε.Ε. για τις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων άσυλο. Την πλήρη άσκηση του δικαιώματος στην ενημέρωση εμποδίζουν οι προβληματικές συνθήκες που επικρατούν στις παραμεθόριες περιοχές όσον αφορά την επάρκεια των διερμηνέων, αλλά και την πρόσβαση μελών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, που παρέχουν νομική συμβουλευτική συνδρομή, στους χώρους των κέντρων κράτησης.

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Οι συντονισμένες προσπάθειες των τοπικών αρχών στον Έβρο και στη Σάμο είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία σύγχρονων Ειδικών Χώρων Φιλοξενίας αλλοδα-

πών. Η λειτουργία των κέντρων αυτών και η δημιουργία αντίστοιχων υποδομών και σε άλλα σημεία εισόδου ή/και στην ενδοχώρα αναμένεται να συντελέσουν τα μέγιστα στη **βελτίωση των συνθηκών κράτησης των μεταναστών και αιτούντων άσυλο**, συνθηκών οι οποίες σήμερα αξιολογούνται τόσο από φορείς στην Ελλάδα (π.χ. Συνήγορος του Πολίτη) όσο και από διεθνή όργανα (Επιτροπή κατά των Βασανιστηρίων, Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου) ως ιδιαίτερα προβληματικές και, σε ορισμένες περιπτώσεις, κατώτερες του ορίου της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Η Υ.Α. εκτιμά ότι κύρια αιτία για την άκρως προβληματική κατάσταση πολλών από τους χώρους που λειτουργούν σήμερα ως κέντρα κράτησης στην παραμεθόριο είναι η σύγχυση για το νομικό τους καθεστώς και για τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων στην υποδοχή των μεταναστών και προσφύγων φορέων της τοπικής και κεντρικής διοίκησης. Η υιοθέτηση ενός Κανονισμού Λειτουργίας των κέντρων αυτών προς την κατεύθυνση του να αποτελέσουν περισσότερο κέντρα «φιλοξενίας» παρά κέντρα «κράτησης» παρουσιάζεται ως επιτακτική ανάγκη, ιδίως όσον αφορά τους αιτούντες άσυλο, των οποίων η κράτηση θα έπρεπε να αποτελεί εντελώς εξαιρετικό μέτρο και όχι τον κανόνα.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ

Η Υ.Α. συμμερίζεται τον έντονο προβληματισμό του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, αρμόδιας υπηρεσίας για την εφαρμογή στην Ελλάδα της διαδικασίας αναγνώρισης του καθεστώτος του πρόσφυγα, ως προς το βάρος που έχει ασκήσει στο σύστημα χορήγησης άσυλου η αύξηση των μεταναστευτικών ρευμάτων τα τελευταία χρόνια. Η οδός του άσυλου έχει χρησιμοποιηθεί από οικονομικούς μετανάστες προκειμένου να εξασφαλίσουν μία, έστω και προσωρινή, νόμιμη παραμονή στη χώρα. Η κατάχρηση αυτή έχει οδηγήσει σε υπερφόρτωση του συστήματος χορήγησης άσυλου και, ουσιαστικά, σε αδυναμία των αρχών να ανταποκριθούν στην απαίτηση δίκαιης, αξιοκρατικής και ταχείας διαδικασίας εξέτασης των αιτημάτων άσυλου. Οι άμεσα θιγόμενοι από αυτή την κατάσταση είναι βέβαιοι οι αιτούντες άσυλο με βάσιμο αίτημα άσυλου, οι οποίοι πρέπει να αναμένουν μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι να καταγραφεί το αίτημά τους ή να ολοκληρωθεί η εξέτασή του.

Το πρόβλημα αντιμετωπίζει κυρίως το πιο πολυδύναμο Τμήμα Ασύλου της χώρας, το οποίο παραλαμβάνει το 95% των αιτημάτων άσυλου που κατατίθενται στην Ελλάδα, υπάγεται στη Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής και εδρεύει στην οδό Πέτρου Ράλλη. Η Διοίκηση της Δ/νσης, σε συνεργασία με το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, κατέβαλαν τον τελευταίο ενάμισι χρόνο σοβαρές προσπάθειες,

ώστε να μπορέσουν να διαχειριστούν τόσο ένα μεγάλο όγκο ανεξέταστων αιτημάτων άσυλου όσο και έναν πολύ μεγάλο αριθμό ατόμων που περιμέναν στην είσοδο για να καταθέσουν αίτημα άσυλου. Η Υ.Α. στήριξε τις προσπάθειες αυτές και συνέδραμε τις αρχές διατυπώνοντας συγκεκριμένες οργανωτικές προτάσεις. Παρά τα θετικά βήματα που έγιναν, η Υ.Α. διαπιστώνει ότι η επιβεβλημένη επιτάχυνση της διεκπεραίωσης έχει λειτουργήσει σε βάρος της ποιότητας των συνεντεύξεων των αιτούντων άσυλο και σε μία «αυτοματοποίηση» και «τυποποίηση» της διαδικασίας εξέτασης των αιτημάτων άσυλου σε α' βαθμό. Τη διαπίστωση αυτή ενισχύει το σχεδόν μηδενικό ποσοστό αναγνώρισης της προσφυγικής ιδιότητας στην πρωτοβάθμια διαδικασία.

Το ποσοστό αναγνώρισης της προσφυγικής ιδιότητας και της επικουρικής προστασίας για ανθρωπιστικούς λόγους στην Ελλάδα συνεχίζει να παραμένει εξαιρετικά χαμηλό (1,2% το 2006). Η Υ.Α. εκτιμά ότι πολλοί αιτούντες άσυλο με, καταρχάς, βάσιμα αιτήματα άσυλου είτε επιλέγουν να παραμείνουν εκτός της διαδικασίας λόγω υπερβολικής καθυστέρησης των διαδικασιών του άσυλου στην Ελλάδα είτε δεν αποτυπώνονται στα στατιστικά λόγω της μη ολοκλήρωσης της εξέτασης των αιτημάτων τους. Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν οι υπήκοοι Ιράκ, η εξέταση των αιτημάτων των οποίων έχει «παγώσει»

Κοσοβάρος πρόσφυγας στο Κούκες της Αλβανίας, 1999.

© Λουίζα Γκουλιερμική

στο στάδιο της προσφυγής (β' βαθμός εξέτασης) από το 2003. Αν η απόφαση αυτή των ελληνικών αρχών είχε έρεισμα την περίοδο εκείνη ενόψει των προσδοκιών για βελτίωση της κατάστασης, εφόσον θα τελείωνε ο πόλεμος στο Ιράκ, σήμερα υπάρχει ανάγκη αναθεώρησής της, καθώς, ενόψει της επιδείνωσης της κατάστασης στο Ιράκ, σύμφωνα και με την τελευταία Οδηγία της Ύπατης Αρμοστείας, οι υπήκοοι Ιράκ που βρίσκονται στην Ευρώπη έχουν ανάγκη διεθνούς προστασίας και θα πρέπει και στην Ελλάδα να ξεκινήσει η εξέταση των εκκρεμών αιτημάτων ασύλου, προκειμένου να εξευρεθεί μια πιο βιώσιμη και μακροπρόθεσμη λύση για τους ίδιους και τις οικογένειές τους.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΕΝΤΑΞΗ

Η ένταξη των αναγνωρισμένων προσφύγων στην ελληνική κοινωνία αποτελεί ένα στοίχημα. Παρά την αναγνώριση από τη Σύμβαση της Γενεύης κοινωνικών δικαιωμάτων αντίστοιχων προς εκείνα που ισχύουν για τους ημεδαπούς, τα ελληνικά νομοθετήματα που προβλέπουν πρόσβαση σε απόλαυση κοινωνικών δικαιωμάτων (π.χ. φορολογικές απαλλαγές, επίδομα πολυτέκνων) τα περιορίζουν σε Έλληνες πολίτες. Όσον αφορά δε τους αιτούντες άσυλο, που οι σχετικοί προβληματισμοί δεν θα έπρεπε να τους αφορούν, δεδομένου ότι έχουν εξορισμού ένα προσωρινό καθεστώς, οι μακρόχρονες διαδικασίες ασύλου στην Ελλάδα θέτουν ζητήματα ένταξης και για αυτή την κατηγορία προσώπων.

ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Το 2005 υιοθετήθηκαν από τον Συνήγορο του Πολίτη και από την Υ.Α. οι «Κατευθυντήριες Οδηγίες για τα Ασυνόδευτα Παιδιά που ζητούν άσυλο». Στόχος της Υ.Α. είναι οι αρχές αυτές να υιοθετηθούν και από τα κρατικά όργανα τα οποία εμπλέκονται στην υποδοχή και μέριμνα των ασυνόδευτων παιδιών. Παράλληλα, η ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου για την επιτροπεία ανηλίκων και των δομών για την περαιτέρω μέριμνά τους, όπως επίσης και η αύξηση των θέσεων σε Κέντρα Υποδοχής ανηλίκων αιτούντων άσυλο, αποτελεί βασικό μέλημα της Υ.Α., καθώς όλο και περισσότερα ασυνόδευτα αλλοδαπά παιδιά εξαφανίζονται, μεταξύ άλλων επειδή έχουν πέσει θύματα κυκλωμάτων εμπορίας.

ΝΕΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΥΛΟΥ

Ενόψει της ενσωμάτωσης στην ελληνική έννομη τάξη των τεσσάρων Κοινοτικών Οδηγιών για το Άσυλο, η νομοθεσία περί προσφύγων πρόκειται να αλλάξει σημαντικά στη χώρα μας. Η Υ.Α. έχει διαδραματίσει ενεργό ρόλο στη διαδικασία κατάρτισης και σχολιασμού του Σχεδίου Π.Δ. το οποίο εκπονήθηκε από το Υπουργείο Δημόσι-

ας Τάξης, εστιάζοντας σε ζητήματα τα οποία κρίνονται κεντρικά για την επίτευξη όσο το δυνατόν υψηλότερων επιπέδων προστασίας για τους πρόσφυγες. Η συμφωνία των υπό διαμόρφωση ρυθμίσεων με το διεθνές δίκαιο προστασίας των προσφύγων και προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, οι προϋποθέσεις για την κατ'εξαίρεση κράτηση των αιτούντων άσυλο, η δημιουργία αποτελεσματικών μηχανισμών υποδοχής των μεικτών μεταναστευτικών ομάδων και η ανεξαρτησία του οργάνου που θα αποφασίζει στο στάδιο της προσφυγής για ένα αίτημα ασύλου είναι μερικά από τα ζητήματα αυτά.

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Το πεδίο στο οποίο καλείται να δράσει και το έργο που καλείται να επιτελέσει η Υ.Α. στις αρχές του 21ου αιώνα είναι εξαιρετικά προβληματικά και δύσκολα. Με έναν πλανήτη σε μετακίνηση και αναστάτωση και με την Ευρώπη να υψώνει σιγά σιγά τα τείχη της, η προστασία των προσφύγων έχει γίνει ένα πολύ απαιτητικό καθήκον. Ωστόσο, η υποστήριξη αυτών των αρχών ακόμα και «ενάντια στους καιρούς» μπορεί να αποτελέσει τη μοναδική διέξοδο από την κρίση, καθώς πηγάζουν από και αντιπροσωπεύουν τον πυρήνα των αξιών πάνω στις οποίες έχει στηριχθεί ο πολιτισμός μας. Το τελευταίο επεισόδιο με τους λαθρεπιβάτες του φορτηγού πλοίου «RITA», για την ευτυχή κατάληξη του οποίου υπήρξε πολύ καλή συνεργασία της Υ.Α., του Μη Κυβερνητικού Χώρου (μέσω του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες) και των ελληνικών αρμόδιων αρχών (Υπουργεία Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας), αποδεικνύει ότι είναι δυνατόν να εξευρεθούν λύσεις, αρκεί να υπάρχει συνειδητοποίηση του κοινού μας στόχου, που είναι η προστασία της ανθρώπινης ζωής και η ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου.

Πρόσφυγες από την Δυτική Σαχάρα συναντούν τους συγγενείς τους μέσα σε γιορταστική ατμόσφαιρα, 2004.

Αφγανοί πρόσφυγες ετοιμάζονται για το ταξίδι του επαναπατρισμού, 2004.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΑΣΥΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ

	A	B	Γ	Δ	Ε	Ζ
Έτος	Αιτήσεις	Αναγνωρίσεις Προσφυγικού Καθεστώτος	Χορηγήσεις Ανθρωπιστικού Καθεστώτος	Τελικές απορρίψεις (Προσφ. και Ανθρωπ. Καθεστώτος)	Ποσοστό Αναγνώρισης για Προσφυγικό Καθεστώς	Συνολικό Ποσοστό Αναγνώρισης
1997	4,376	130	94	2,122	5.5%	9.5%
1998	2,953	156	287	3,461	4.0%	11.3%
1999	1,528	146	407	1,163	8.5%	32.2%
2000	3,083	222	175	1,573	11.2%	20.1%
2001	5,499	147	148	1,017	11.2%	22.4%
2002	5,664	36	64	9,278	0.3%	1.0%
2003	8,178	3	25	4,504	0.07%	0.6%
2004	4,469	11	22	3,722	0,3%	0,9%
2005	9,050	39	49	4,536	0.8%	1.9%
2006	12,267	64	64	10,350	0.6%	1.2%

ΚΥΡΙΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ

	2003	2004	2005	2006	2007 (μέχρι Μάρτιο)
Ιράκ	35.2%	20.9%	10.7%	11.5%	16.8%
Γεωργία		7.2%	20.9%	3.5%	2.2%
Πακιστάν	8.6%	5.5%	12.7%	19.4%	36.4%
Ιράν	7.7%	5.1%	2.2%	4.3%	1.6%
Αφγανιστάν	7.2%	8.5%	5.1%	8.9%	5.4%
Μυανμάρ	6.1%	3.2%	0.7%	0.2%	0.05%
Νιγηρία	5.7%	7.3%	4.5%	3.2%	1.2%
Σομαλία	5.2%	3.1%	1.2%	1.2%	0.5%
Μπαγκλαντές	3.1%	4.6%	6.1%	30.5%	23.7%
Σουδάν	2.7%	2.0%	1.3%	1.5%	0,6%
Τουρκία	2.7%	2.7%	1.4%	0.7%	0.8%
Παλαιστίνιοι	2.5%	1.7%	0%	0%	0.00%

ΚΕΝΤΡΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΑΣΥΛΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Περιοχή / Κέντρο	Διευθύνουσα Υπηρεσία	Μέγιστη Χωρητικότητα	Ομάδες (επωφελούμενοι)
Λαύριο	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	320	Μεικτές
Σπερχειάδα	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	110	Οικογένειες
Ασπρόπυργος	ΕΛΙΝΑΣ	130	Μεικτές
Αθήνα - 'Ιόλαος'	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	10	Ψυχιατρικές Περιπτώσεις
Αθήνα - 'Ηως'	Εθελοντική Εργασία Αθήνας	25	3 (τετραμελείς ή πενταμελείς) οικογένειες και 10 μεμονωμένοι άνδρες
Αθήνα - Πρόγραμμα 'Στέγη'	PRAKSIS	20	Μεικτές
Θεσσαλονίκη	Κοινωνική Αλληλεγγύη	60	40 θέσεις για οικογένειες (πολυμελείς και μονογονεϊκές οικογένειες) και γυναίκες μόνες 20 θέσεις για ασυνόδευτα παιδιά
Ανώγεια Κρήτης	Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας	25	Ασυνόδευτοι Ανήλικοι
Μακρυνίτσα Πηλίου	ΑΡΣΙΣ	30	Ασυνόδευτοι Ανήλικοι
Αθήνα	ΑΡΣΙΣ	10	Ασυνόδευτοι Ανήλικοι
Σύνολο		740	

Πρόσφυγες που έχουν επιστρέψει από την Μπουρκίνα Φάσο στο Μαλί βγάζουν νερό από το πηγάδι, 1997.

© UNHCR/C. Shirley

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΟΙΝΟΥ, ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΠΟΡΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Το Γραφείο της Υ.Α. στην Ελλάδα, μέσω των ΜΜΕ, των εκδόσεών της και της ελληνικής ιστοσελίδας του (www.unhcr.gr) παρέχει άμεση και έγκυρη ενημέρωση για την κατάσταση των προσφύγων τόσο στην Ελλάδα όσο και παγκοσμίως. Επιπλέον, προσπαθεί να ευαισθητοποιήσει την κοινή γνώμη στα προβλήματα των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων, και να λύσει απορίες σχετικά με το έργο της Υ.Α. Στόχος είναι η δημιουργία κλίματος ανοχής και αλληλεγγύης για όσους αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις εστίες τους, αλλά και η συγκέντρωση οικονομικής βοήθειας προς τους πρόσφυγες ανά τον κόσμο. Η σωστή ενημέρωση, εξάλλου, είναι το πιο αποτελεσματικό μέσο για την καταπολέμηση φαινομένων ξενοφοβίας και ρατσισμού.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Η 20ή Ιουνίου ανακηρύχθηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ ως Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων. Η ημέρα αυτή τιμάται κάθε χρόνο σε παγκόσμιο επίπεδο. Καθημερινά τα στελέχη της Υ.Α. ανά την υφήλιο είναι μάρτυρες του καταπληκτικού θάρρους και της καρτερικότητας των προσφύγων, που έχουν χάσει τα πάντα. Για τους ανθρώπους αυτούς κάθε ημέρα που περνούν στην εξορία μοιάζει με αιώνα. Όμως, ένα πράγμα που συνδέει όλους τους πρόσφυγες στον κόσμο είναι η ελπίδα για καλύτερο μέλλον και για την ευκαιρία να ξαναφέρουν στη ζωή τους διαρκή ειρήνη. Αυτός είναι ο λόγος που η Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων πρέπει να είναι, για όλους μας, μια στιγμή περισκεψής έτσι ώστε να μπορέσουμε να βοηθήσουμε τους πρόσφυγες να διατηρήσουν ζωντανή αυτή τη φλόγα της ελπίδας. Το 2007 είναι αφιερωμένο

Λιβεριανοί πρόσφυγες στη διαδρομή Σιέρρα Λεόνε-Λιβερία, εθελοντικός επαναπατρισμός, Φεβρουάριος 2007.

© UNHCR/Καίτη Κεχαγιόγλου

στις προσφυγικές κρίσεις του Ιράκ και του Τσαντ καθώς και στα παιδιά πρόσφυγες.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Στην Ελλάδα η Υ.Α. διεξάγει εκστρατείες ενημέρωσης και άλλες σχετικές δράσεις που αφορούν την προβολή και ευαισθητοποίηση στα θέματα των προσφύγων στη χώρα, σε συνεργασία με Μ.Κ.Ο. και άλλους φορείς της ελληνικής κοινωνίας. Από το δεύτερο εξάμηνο του 2007, στις πρωτοβουλίες αυτές σημαντική θα είναι η συμμετοχή και συνεισφορά του Υπουργείου Εξωτερικών.

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΤΑΛΑΡΑΣ ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΘΕΛΗΣΗΣ ΤΗΣ Υ.Α. ΤΟΥ ΟΗΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Στις 5 Οκτωβρίου 2006 ο διακεκριμένος Έλληνας καλλιτέχνης Γιώργος Νταλάρας ανακηρύχθηκε Πρεσβευτής Καλής Θέλησης της Υ.Α. σε ειδική τελετή στην Παλαιά Βουλή, παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας. Ο Γιώργος Νταλάρας είναι πλέον ένας από τους επτά Πρεσβευτές Καλής Θέλησης της Υ.Α. παγκοσμίως και μια ακόμη φωνή στην υπηρεσία του ανθρωπισμού. Με γνώμονα τον κοινό στόχο Υ.Α. και Πρεσβευτή Καλής Θέλησης για ευρύτερη ενημέρωση γύρω από το προσφυγικό ζήτημα, στην Ελλάδα και παγκοσμίως, αλλά και τη συγκέντρωση πόρων, πραγματοποιήθηκε μια συναυλία στο Μέγαρο Μουσικής για τα παιδιά πρόσφυγες στην Αφρική, τον Ιανουάριο του 2007, και μία κοινή αποστολή στην Αφρική (Σιέρρα Λεόνε και Λιβερία) το Φεβρουάριο του 2007. Επιδίωξη είναι η συνεργασία να διευρυνθεί με περαιτέρω αποστολές σε χώρες που αντιμετωπίζουν ανθρωπιστικές

Ο Πρεσβευτής Καλής Θέλησης της Υ.Α., Γιώργος Νταλάρας, στον προσφυγικό καταυλισμό Τομπόντα, στη Σιέρρα Λεόνε, που φιλοξενεί Λιβεριανούς πρόσφυγες, Φεβρουάριος 2007.

© UNHCR/Καίτη Κεχαγιόγλου

κρίσεις λόγω πολεμικών συρράξεων και με προβολή σημείων αιχμής που χρειάζονται βελτίωση στον ελλαδικό χώρο όσον αφορά τα ζητήματα προστασίας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Σε συνεργασία με την Επιτροπή Ευαισθητοποίησης των Νέων, μέλη της οποίας προέρχονται, μεταξύ άλλων, από το Υπουργείο Παιδείας, τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, τα συνδικαλιστικά όργανα των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και το Πανεπιστήμιο Αθηνών, γίνονται ιδιαίτερες προσπάθειες για την ευαισθητοποίηση της νέας γενιάς στα προσφυγικά θέματα μέσω εντύπων και ειδικών εκδηλώσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, έχει καθιερωθεί από το 1994 Ετήσιος Διαγωνισμός Έκθεσης και Ζωγραφικής με θεματολογία σχετική με τους πρόσφυγες.

ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Στο Γραφείο της Υ.Α. στην Αθήνα διατίθεται δωρεάν μια σειρά από έντυπα καθώς και οπτικοακουστικό υλικό σχετικά με το έργο της Υ.Α. και τους πρόσφυγες.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΠΟΡΩΝ

ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Για να είναι σε θέση η Υ.Α. να ανταποκριθεί στις ανάγκες των προσφύγων ανά τον κόσμο, απαιτείται σταθερή ροή

εσόδων. Η Υ.Α. χρηματοδοτείται σχεδόν αποκλειστικά από εθελοντικές δωρεές κυβερνήσεων και από τον ιδιωτικό τομέα -κυρίως από πολίτες που είναι ευαισθητοποιημένοι και συνεισφέρουν με μικρά ποσά- ενώ μόνο το 3% του προϋπολογισμού της προέρχεται από το τακτικό κονδύλι του ΟΗΕ. Η συνολική συμβολή της Ελληνικής Κυβέρνησης στην Υ.Α. το 2006 ανήλθε σε 800.000 ευρώ για ελεύθερη χρήση, 140.000 ευρώ για τα προγράμματά της στο Μπουρούντι και τη Λιβερία, και 13.500 ευρώ για αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας για την κρίση στο Λίβανο. Μέχρι το Μάιο του 2007, η Ελληνική Κυβέρνηση συνεισέφερε 800.000 ευρώ για ελεύθερη χρήση και 200.000 ευρώ υπέρ των προγραμμάτων της Υ.Α. για τα σχεδόν 4 εκατομμύρια πρόσφυγες και εκτοπισμένους της κρίσης του Ιράκ, ενώ υπάρχει δηλωμένη πρόθεση και για επιπλέον στήριξη.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

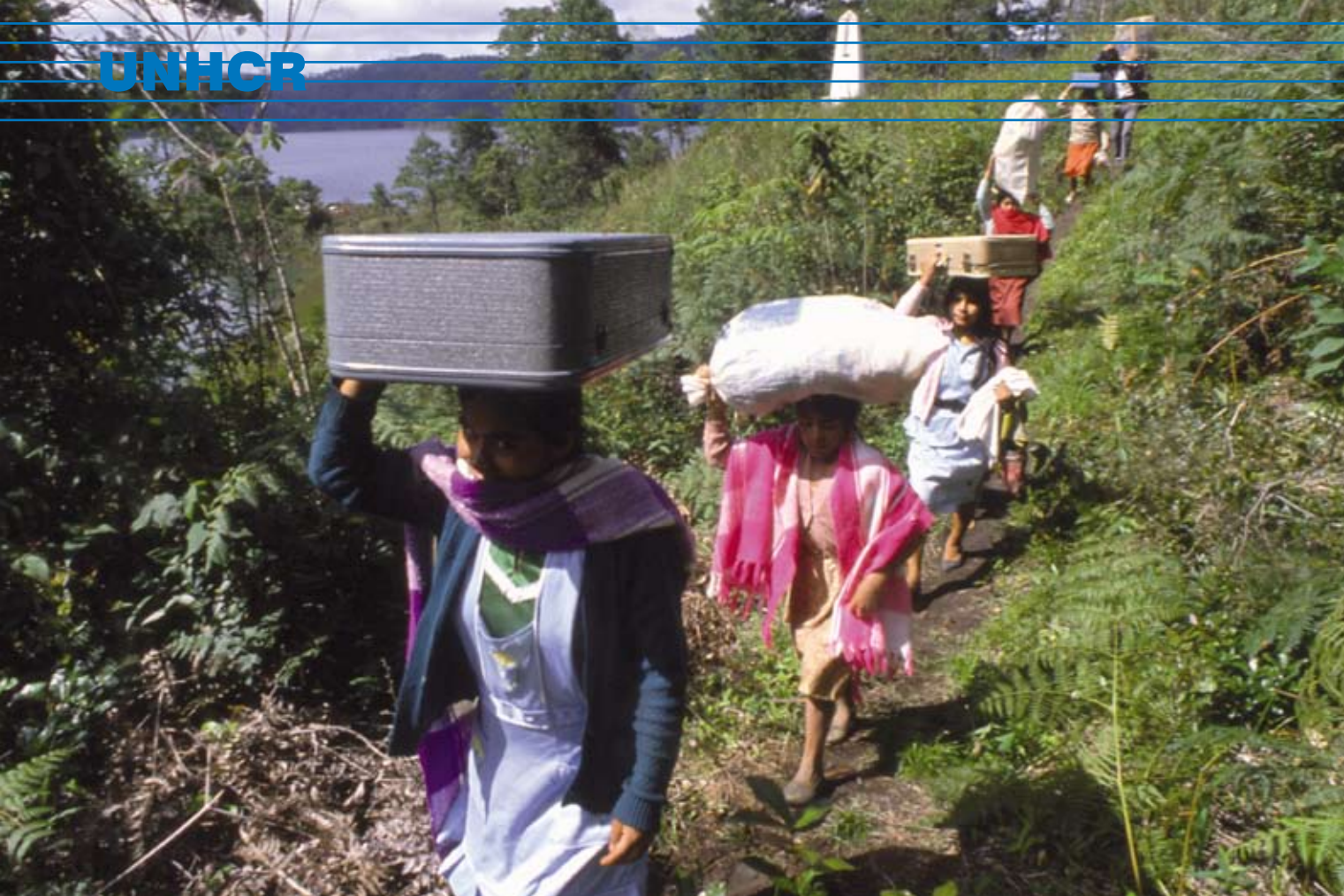
Παρά τις προσπάθειες και τις καλές προθέσεις αρκετών κυβερνήσεων, οι δωρεές τους δεν παύουν να είναι εθελοντικές, γεγονός που σημαίνει ότι δεν υπάρχει απόλυτη διασφάλιση για το τελικό ύψος των ετήσιων εισφορών. Γι' αυτό δεν είναι λίγες οι φορές, ειδικά σε περιπτώσεις κρίσεων, που η Υ.Α. φέρνει σε πέρας το έργο της με μεγάλη δυσκολία.

Για να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα η Υ.Α. του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες έχει δημιουργήσει τα τελευταία χρόνια προγράμματα ανάπτυξης πόρων από τον ιδιωτικό τομέα. Μέχρι στιγμής τέτοιου είδους προγράμματα λειτουργούν πιλοτικά σε αρκετές χώρες της Ευρώπης

Για την επιτυχή επανένταξη των παιδιών προσφύγων της Μιανμάρ που επιστρέφουν στην πατρίδα τους, η Υ.Α. και η 'Community and Family Services International' προσφέρουν μαθήματα εκμάθησης της μητρικής τους γλώσσας, στην πόλη Μπουτιτάγκ, 2004.

© UNHCR/Schwitz

Καμποτζιανοί πρόσφυγες επιστρέφουν στην πατρίδα τους με το τέλος του εμφύλιου πολέμου, 1993.

(περιλαμβανομένης και της Ελλάδας) και της Βόρειας Αμερικής, καθώς και στην Ιαπωνία και την Αυστραλία.

Σκοπός αυτών των προγραμμάτων είναι η συγκέντρωση πόρων για την ενίσχυση της ανθρωπιστικής δράσης του Οργανισμού στις πιο ταλαιπωρημένες περιοχές του πλανήτη (ως επί το πλείστον Αφρική, Ασία και Λατινική Αμερική). Στρατηγικός στόχος είναι η ανάπτυξη των εισφορών από φυσικά πρόσωπα, με άλλα λόγια η ύπαρξη όσο το δυνατόν περισσότερων ευαισθητοποιημένων πολιτών, οι οποίοι να ενισχύουν σε ετήσια βάση το έργο της Υ.Α. με ό,τι ποσό ανταποκρίνεται στις δυνατότητες του καθενός. Έτσι εξασφαλίζεται μεγαλύτερη σταθερότητα εσόδων, που σημαίνει ότι είμαστε καλύτερα προετοιμασμένοι για να ανταποκριθούμε σε κρίσιμες και επείγουσες καταστάσεις, ενώ παράλληλα διευρύνεται το σύνολο των συμπολιτών μας που ευαισθητοποιούνται για το δράμα εκατομμυρίων συνανθρώπων μας σε ολόκληρο τον κόσμο. Για παράδειγμα, το 2006 και μέσα σε διάστημα μόλις μερικών εβδομάδων συγκεντρώθηκαν στην Ελλάδα περισσότερα από 70.000 ευρώ για την αντιμετώπιση της κρίσης στο Λίβανο και περίπου 80.000 ευρώ για την ενίσχυση της δράσης μας στο Νταρφούρ, στο Δυτικό Σουδάν. Οι συνολικές εισφορές των πολιτών από την Ελλάδα μέσα στο 2006 ανήλθαν στις 485.886 ευρώ.

Οι περισσότερες από τις ενέργειες του Τομέα Ανάπτυξης Πόρων του Γραφείου Ελλάδας της Ύπατης Αρμοστεί-

ας υλοποιούνται χρησιμοποιώντας τεχνικές του άμεσου μάρκετινγκ. Ανάλογα με την ενέργεια στην οποία ανταποκρίνεται ο κάθε υποστηρικτής καθορίζεται και το συγκεκριμένο πρόγραμμα που ενισχύεται με την εισφορά του. Παράλληλα, αναπτύσσονται κατά καιρούς συνεργασίες με εταιρείες του ιδιωτικού τομέα σε συνάρτηση με τα ενδεχόμενα προγράμματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και κυρίως με στόχο την υλοποίηση κοινών δράσεων προβολής και ευαισθητοποίησης του κοινού.

Οποιοσδήποτε **ενδιαφέρεται να ενισχύσει** την ανθρωπιστική δράση της Υ.Α. σε ολόκληρο τον κόσμο μπορεί να επικοινωνεί απευθείας με τον Τομέα Ανάπτυξης Πόρων από τον Ιδιωτικό Τομέα, στο **τηλέφωνο 210 6726296**. Εναλλακτικά μπορεί να καταθέτει το ποσό της δωρεάς σε κάποιον από τους παρακάτω λογαριασμούς. Και σε αυτή την περίπτωση είναι αναγκαία η επικοινωνία μαζί μας, ώστε να καταχωρηθεί η δωρεά στα αρχεία μας και να εκδοθεί η σχετική απόδειξη, το ποσό της οποίας εκπίπτει και από το φορολογητέο εισόδημα.

ΑΡΙΘΜΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ:

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ: 139/920033-95

ALPHA BANK: 101-00-2002055436

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ: 5055011562423

CITIBANK: 0115093029

“Είχα ένα όνειρο, έχτισα ένα σπίτι, είχα μια δουλειά και άνοιξα μια μικρή επιχείρηση. Τώρα δεν υπάρχει τίποτα... Ξαφνικά δεν έχεις ζωή.”

Ιρακινός πρόσφυγας

Ιρακινός πρόσφυγας στο Αμμάν της Ιορδανίας, 2006.

© UNHCR/P.Sands

“Τα παιδιά μου είναι το μόνο που μου έχει απομείνει. Ο μεγαλύτερος γιος μου είναι αποφασισμένος να γυρίσει πίσω στο Ιράκ για να βρει τον πατέρα του. Δεν ξέρει ότι τον έχουν απαγάγει.”

Ιρακινή πρόσφυγας στη Συρία

Οικογένεια Παλαιστίνιων του Ιράκ, που έχουν καταφύγει στην Ιορδανία, 2006.

© UNHCR/P.Sands

Με βίασαν, ενώ έβוסκα κασίκες κοντά στο Νταντάμπ (Σ.τ.μ.: προσφυγικός καταυλισμός στην ανατολική Κένυα). Τότε η κοινότητά μου με εξοστράκισε, κι αυτό ήταν το ίδιο οδυνηρό με το βιασμό μου.

17χρονη πρόσφυγας από τη Σομαλία

Σομαλές πρόσφυγες συνομιλούν με την Υ.Α. για τα προβλήματά τους. Καταυλισμός Αϊσα, Αιθιοπία, 2005.

© UNHCR/B. Hegele

“Αν είμαστε το μέλλον και πεθαίνουμε, τότε δεν υπάρχει μέλλον.”

Παιδί πρόσφυγας

Μαθητές μιμούνται τους φωτορεπόρτερ, σε έναν καταυλισμό για εκτοπισμένους στο εσωτερικό του Αν. Τιμόρ, Ντίλι, 2006.

© UNHCR/INIG

Ποτέ δεν θα πιστέψω στις διαφορές ανάμεσα στους ανθρώπους. Είμαι σουνίτης και η γυναίκα μου είναι σιίτης. Δέχομαι συνεχώς απειλές, ότι αν δεν χωρίσω θα με σκοτώσουν... Τώρα ζούμε σε ξεχωριστά σπίτια και ψάχνω ένα μέρος που να δέχεται και τους δυό μας... είναι πολύ δύσκολο αυτό στη Βαγδάτη.

18χρονος Ιρακινός

Οικογένεια Ιρακινών εκτοπισμένων στο Βόρειο Ιράκ, 2007.

© UNHCR/K. Brooks

Όλα άρχισαν όταν παραστρατιωτικοί εισέβαλαν στο χωριό μου, με όπλα και μαχαίρια... Προσποιήθηκα τη νεκρή μέχρι να πέσει το σκοτάδι, ύστερα έτρεξα στην έρημο... Περπάτησα μέρες μέσα από αμμοθύελλες, τρώγοντας μόνο έντομα και ρίζες, μέχρι που με βρήκαν οι άνθρωποι της Ύπατης Αρμοστείας. Ζω με την ελπίδα να γυρίσω κάποτε στο χωριό μου.

Σουδανή, στον προσφυγικό καταυλισμό του Νταρφούρ

Σουδανή πρόσφυγας στον καταυλισμό του Νταρφούρ, 2004.

“Η ζωή μας στην πόλη δεν είναι εύκολη. Πολλοί συμπατριώτες μας μας γυρίζουν την πλάτη, γιατί ζούμε στην παραγκούπολη, ανάμεσα στη φτώχεια και τις συμμορίες ναρκωτικών. Η μητέρα μας πασχίζει για εμένα και τις μικρότερες αδερφές μου, όμως δουλειές δεν βρίσκονται εύκολα. Το μόνο που ζητώ από τους ανθρώπους είναι να μας αντιμετωπίζουν με σεβασμό, είμαστε φτωχοί αλλά έχουμε αξιοπρέπεια.”

13χρονη εκτοπισμένη από το χωριό της στο Μεντεγίν, Κολομβία

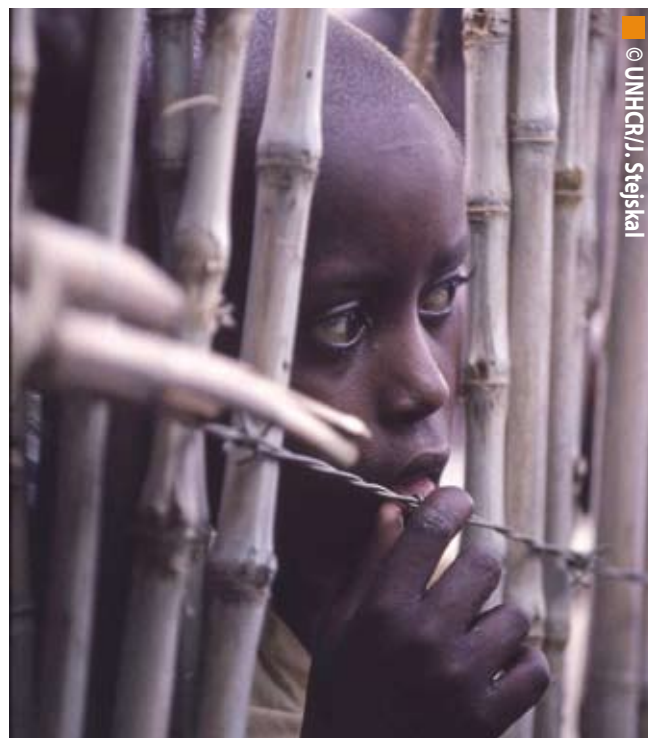
Κολομβιανή με τα παιδιά της, 2006.

Θα νιώθαμε πιο ασφαλείς, αν κάποιος σταματούσαν να μας βλέπουν σαν αγορά για να πουλήσουν τα όπλα τους... Μια αφρικάνικη παροιμία λέει: «Όταν παλεύουν οι ελέφαντες, ισοπεδώνεται το χορτάρι».

Ρουαντέζα πρόσφυγας

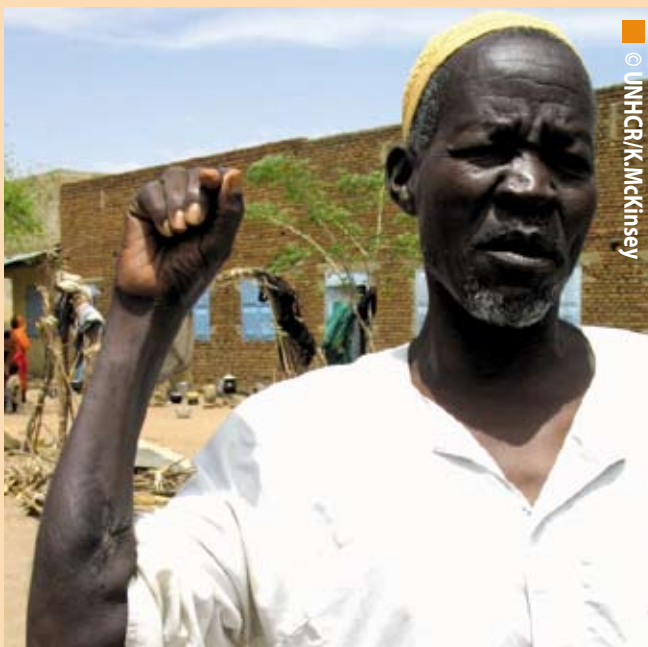
Μικρός Ρουαντέζος που επέστρεψε στην πατρίδα του, 2003.

“Μη γυρίζεις την πλάτη σου απλώς και μόνο επειδή οι πρόσφυγες έχουν κουράγιο και υποτίθεται ότι ξέρουν να επιβιώνουν. Χρειάζονται πάντα κάποιον που θα ακούσει το κάλεσμά τους για βοήθεια.”

Σουδανός πρόσφυγας

Σουδανός εκτοπισμένος στο Νταρφούρ δείχνει την πληγή του από σφαίρα που δέχτηκε στη διάρκεια επίθεσης στο χωριό του, 2004.

Πώς μπορείτε να βοηθήσετε τους πρόσφυγες του κόσμου

Μπορείτε να προσφέρετε τις δωρεές σας:

- Επικοινωνώντας με το τμήμα συγκέντρωσης πόρων της Υ.Α. στο 210-6726296, ώστε να σας ενημερώσουμε για τις διάφορες μεθόδους υποστήριξης.
- Με απ'ευθείας κατάθεση στους λογαριασμούς μας, ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ: 139/920033-95, CIBIBANK: 0115093029, ALPHA BANK: 101-00-2002055436, ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ: 5055011562423 (παρακαλούμε, επικοινωνήστε με την Υ.Α. στο 210-6726296 για να μας πείτε αν επιθυμείτε να λάβετε απόδειξη).
- Μέσω της ιστοσελίδας μας: www.unhcr.gr

Αν έχετε ή εκπροσωπείτε μια εταιρεία η οποία πιστεύετε ότι θα μπορούσε να συνδεθεί με την υποστήριξη του έργου της Υ.Α., παρακαλούμε επικοινωνήστε με το Τμήμα Συγκέντρωσης Πόρων από τον Ιδιωτικό Τομέα στο 210-6726296.

*Η υποστήριξή σας μας βοηθά να προσφέρουμε στους πρόσφυγες του κόσμου
ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον!*

Όλες οι δωρεές προς την Υ.Α. τυγχάνουν φοροαπαλλαγής, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

Οι σφαίρες στον τοίχο του
σχολείου θυμίζουν στον
μικρό Σουδανό το τραυματικό
παρελθόν.

© UNHCR / M. Pearson

Ύπατη Αρμοστέα του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες Γραφείο Ελλάδα

Ταυγέτου 23 ■ Π. Ψυχικό 154 52 ■ Αθήνα

Τηλ.: 210 6726.462-3 ■ Φαξ: 210 6756.800

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: great@unhcr.org

Ιστοσελίδα:

www.unhcr.gr

www.unhcr.org

